

прохати про те, щоб уряд не заважав їх заходами по боротьбі з голодом, а допомагав їм в цій справі. В депутатів, яка має одвідати міністра, вийму участь члени Державної Думи од голодних губерній.

(Р. В.)

— Церковний собор. В синоді знову починають говорити про те, щоб скликати церковний собор. В теперішню вімову синод має розглянути вироблене вже „положення“ про собор. Разом з тим буде впоряджена особлива комісія в ієрархії, яких мають викликати в синод. Комісія буде вироблювати доклад про вчасність і потребу всеросійського церковного собору.

(Р. В.)

— Про „Живий труп“. На імя комітета толстовської виставки надіслано такого листа, який подаємо в перекладі. „Ш. д. З приводу того, що „Живий труп“, якого віби написав Л. М. Толстой, мало не цілком списаний з моєї поеми „Живий мертвець“, яку написав я в 1888 році, я ражу Вам, поки справа не пішла в суд, переписати наслідникам Толстого, щоб вони ті 10,000 карб., що взяли з „Художественного“ театру, передали Государині Імператриці на її волю од мого імення, імення дієного автора цього твору. Авторський гонорар за пьесу із усіх театрів нададі маю одолати в фонд для старих артистів, імення автора „Живого мертвеця“. З пошанкою Олександр Семенович Соловйов“. Р. Сл., що передувало цього листа, питає: чи не забув часом автор одірати авторський гонорар і за „Юрія Милославського“.

(Р. Сл.)

— В Фінляндії. До обмірковування фінляндських законопроектів в Державній Думі в Фінляндії ставляться цілком байдуже. Ніхто не має сумніву, що ці законопроекти Дума ухвалить. Хіба тільки зробить поправки другорядного значіння. Ті чутки, які розсупустило „Новое Время“ про тиєнення з боку фінляндців на опозицію, про закулісні розмови старшів в урядом, про таємні сходки та інше, не мають ніяких підстав.

(Р. В.)

— Про митрополита Антонія. Петербурзький митрополит Антоній захворів і не буме на засіданні синоду. Через це найбільш серйозні питання, що мають принципову вагу, одкладають з одного засідання на друге. Ходять чутки, що незбаром Антоній восьм арчється робити в синоді й буде прохати дозволу піти на покой.

(Р. Сл.)

— Про тариф на газети. 26 октября в засіданні 145 го загального тарифного в'язу представників російських залізниць обговорювалося між іншим питання про те, щоб позбутися непорозумів, які часто бувають при перевозці газет по залізничним дорогам. На це засіданні закликали представників великих московських газет. На попередній приватній нараді представники цих великих виробили особливу докладну записку на імя в'язу. В цій записці зазначається, що залізні дороги повинні потурбуватися про негайну доставку газет на провізцію. Цю докладну записку підписало 12 душ представників столичних видавців. Обмірковують записку на в'язі представників російських залізниць на одному із майбутніх засідань.

(Р. В.)

Маленький фельетон.

Жарти життя.

Нам уже доводилося зазначати жагуче бажання „новобранців“—октабристів та націоналістів—дізнатись: — Про що він думає? Тоді ж таки, на підставі де-яких

Не уледай мене словами І чистих дум не окверняй: Люблю давно нема жий нама... Покинь. Забудь. Не уледай! Нехай я мучатися буду І знати тебе в тривожнім сні,— Та приде час—і я забуду Твою любов, твої пісні. Нащо лукавила во мнюю І серце амутила у-край; А я так вірив, жий тобою,— Тепер зверився... Прощай!..

П. Гай.

Перші кроки.

(Нарис).

Степан Прохорович рішив нарешті оженився. Остототило все самому та самому. Сорок вісім років, гарне становище, молоджава ще постать і сорок тисяч в банку—чим же не жених?

Справді: чим же не жених? думала й собі містечкова паночка та їх мамаші. Чим не жених Степан Прохорович Преображенський? Вчитель гімназії, ставський світлиця, людина солідна, з капиталом; при тим—стрункий мужичина, без связив, чорноушій, карокий... І ловили ж його; і чарівними усмішками і прозорими блясками і сміяними вечерями. Дарма! Він і на усмілки відповидав і любивався крізь мережево рукавіч рожевим дівочим тілом і вечері та і залягався... але... дали того не йшов. Степан Прохорович був страшенно скупуий.

Дя скупуість Степана Прохоровича була відома вже здавна в містечку. І всякі анекдоти ходи про нього. Говорили, що він, маючи квартиру при

данних, ми потішили цікавих, довізши їм, що „він“, власне, ні про що не думає.

У позавчорашньому засіданні Державної Думи „він“ вийшов і одверто заявив, що й справді нічого „особенного“ він і не думав думати, бо коли роздивився за два місяці на справу, то побачив, що за нього все вже передумано його попередником.

Там таки просто й сказав: — Папове депутати! За цей час мого мовчання траплялося не раз мені чути й од правих і од лівих, що я ніби-то про щось думаю. Але ви не зважали того факту, що не бійчик, хай царствує в праведних, був не в тих, щоб примушувати когось, після себе, думати над чим-небудь: він сам давно вже передумав. А тому—я нічого не думаю, та чи й доведеться про щось думати, коли „все обстоить благополучно“.

Так, або приблизно так, і промовив. Оже, не зважаючи на це, я не можу арозуміти вибуху божевільної радості серед правих депутатів і великого смутку серед лівих (прогресивистів і кадетів).

Лідер націоналістів Крупенський, захищаючись од частя й од лакейської прихильності, подарував прем'єрові навіть те, що той його не пустив і на поріг до свого кабінету (звичайно, до кімнати, а не до кабінету міністрів), простив йому всі прегрешіння й аж затанцював у кулуарах.

— Що це ви, пане депутате, витинаєте молдавський джок?—питали його товариші. — Ох, і не кажіть, братики,—кам'яні з серця скогився. Самі ноги тацюють.

А чого, опитаєте? Коли вірити „Замщівц“, що програма націоналістів уміщується в двох словах—„бий жидів!“ то націоналістам і їхнім новим однодумцям чимало ще доведеться пережити „вспытаній“: ще не раз бурхлива радість їхня обернеться в туру безпорадню, бо що там ні говори, а щасливі дні Аражуєца безаворотно минули.

Хіба не „волевые импульсы“ не бійчика прем'єра породили політику націоналістів? Не буде їх—і од націоналістів лишиться „кружало, де лежало“.

— А Фінляндія?—скажуть нам. — Фінляндське питання,—відповімо,—породив не Коконцов, а Століпін і „сфери“. Коконцов ж, як людині, в котрій висотять смальцю, щоб тримати себе на посаді прем'єра, те питання ни зобов'язує, ні тріє, й уся промова його дуже складається на приказку: — На тобі груш, та нас не румш!.

Дивує нас також журлива заява п. Лучицького: „Сердечно аруйно-вані ілюзі!“.

Які могли виникнути ілюзі? Адже ж давно вже п. Коконцов виголосив в думської трибуни. — У нас, дяка Господові, нема парламента! Тому, перш, ніж починати кохання з якихось ілюзі, треба було вєти на увагу цей знаменитий афоризм.

Пашучи про „новий“ куре, ми завжди підкреслювали, що ні там, ні нішим радіти чи журитись занадто нема чого: не буде „все для націоналістів!“ але не буде й „слава Богу, парламента“, і як тим, так і нішим, доведеться на цім споруджати й свою дальшу політичну тактику.

Ви пригадуєте, пане читачу, літературні експроприації „душки“ Хлестакова? — Моїх чамало є творів: Весілля Фгаро, Роберт Діавол, Норма. Вже й

завищ не пригадаю. У мене легкість думок надвичайна. Все те, що було за підписом барона Брамбеуса, Фрегат „Надежды“ й Московський Телеграф... все те я написав. — Дак, певне, й „Юрій Милославський“ ваш твір? — Так, це мій твір.

Коли російське громадянство святкувало ювілей своїх великих письменників, то Хлестакови російської правді преси вступили:

— Наших однодумців чимало є: Пушкин—прочитайте його „Клеветникамъ России“; Гоголь—прочитайте його „Переписку съ друзьями“; Достоевський—прочитайте його „Дневникъ писателя“; Тургенев—прочитайте його... хм... м-да... той... — Дак, певне, і Валієвський з вашого табору? — Так, з нашого.

Але нахобство чорної літературної аграді досягло найвищого рівня, коли вони, з ножами в руках, почали робити своїм навіть Шевченка. — Дак і Шевченко, говорите, з вашого табору? — А як же! Осв гляньте.

Й отерілому од несподіванки своєму читачеві, експроприатори тикали під ніс викривлення в „Кобзарі“ цитатами, без звязку з тим, до чого їх написано.

Засіб відомий, і в катярів він має певну кваліфікацію: — Шудерсто! Таким асабом легко Коконцова обернути перед очима аудиторії в есе-дека, Меньшикова—в чесного публіциста, а Чхеїдзе, Мілюкова—в чорносотенців.

Наші читачі ще вчора були свідками, як „Московскій Вѣдомости“ обернули Маркіяна Шапкевича, великого борця за українську мову, в москвофіла.

Хлестаков, коли Марія Антоновна виявила, що автор „Юрія Милославського“ є Загокин, хоч признався: — Ах, так, правда: не, справді, Загокин написав; а з янийш „Юрій Милославський“, дак то вже мій.

Шудер, коли його спіймають на гарячому вчикоу й почастують по тимъ мусянжовим підвісничком, не опечерчається й віддає „виграні“ гроші.

А „Моск. Вѣд.“ навіть не кажуть, хоч галицькі москвофіли й доводять, не саяткуючи ювілею, що газета бреше:

— Ах, так, цей Шапкевич справді не наш, а є янийш Шапкевич, дак той уже наш.

„Моск. Вѣд.“ навіть „чередержки“ не роблять, як, звичайно, в таких випадках поводитись майстри цього діла. Вони просто експроприують без зайвих викрутасів:

— Маркіян Шапкевич—велика людина, то ми беремо його собі. Тут уже й мусянжовий підвісничок не допоможе. Людші!..

Провінціал.

ПО УКРАЇНІ.

У КИЇВІ.

— Памяти Г. П. Шерстюка. До нашої редакції надіслано такі телеграми. Од петербурзького українського клубу:

„Петербургський український клуб з жалем схилиється перед свіжою моголю незабутнього Григорія Шерстюка“.

Од студентів варшавського ветеринарного інститута. „Висловлюємо свій ширій сум з приводу смерті чесного працівника українця Григорія Шерстюка“.

Од робітників-українців г. Нижньодніпровська:

„Звістка про передчасну смерть широго працівника по народній освіті Григорія Пилиповича Шерстюка глибоко враила нас. Вмер працівник,—але праця його ніколи не загине. Память про нього довгі роки житиме в серцях людей“.

Од маундлівської „Провісті“. „Засмучена передчасною смертю працівника на ниві освіти Григорія Пилиповича Шерстюка маундлівська „Провіста“ приєднує свій величезний жал з загального смутку всього українського громадянства“.

Од Ченіги: „Поділяю глибоку тугу Вашу“. Од д. Ясинського одержано листа: „Висловлюю жал і спочуття всьому українському громадянству з приводу смерті одного з кращих синів України—Григорія Пилиповича Шерстюка“.

Од курських українців: „З приводу смерті Гр. Шерстюка, курські українці висловлюють свій жал з новий втраті України. Пером земля йому!“

Од учителів в Поділлі: „Умер святоч, хай живе світло! Тяжко асаемучи учителі“.

Од д. Тянянко до редакції „Світла“. „Сумую й оплакую дорогого Григорія. Широ спочуваю редакції й дружині“.

Од українського гуртка на бестужевських курсах: „Висловлюємо глибокий жал з приводу смерті широго робітника на ниві народньої освіти Григорія Пилиповича Шерстюка і шлемо його дружині своє спочуття в її невтішному горі“.

На шан. пам'яті Гр. Шерстюка надійшли такі жерги: від В. Корольова—5 руб., К. Михайлюка—2 руб., Чопівського—3 руб.

— В Українському Клубі. Сьогодні одбудеться чергова вок. муз. вечірка при участі: д-к Дніпрової, Колеснікової, Ланда, Поліщук; д-д. Злоєнко, Коваленка. Початок о 9 год. веч.

— Ревізія охоранного одділу. Кажуть, що ревізія осянчатється в кінці ноябра. Виявляється, що багато опублікованого про результати ревізії—видадка. Доведено, напр., що П. А. Століпін жив в домі п. начальника краю не без охрани, як це повідомлялось в газетях. Разом з П. А. Століпіним прибуло в Петербург 11 душ його власної охрани. Охрану цю в Київі було збільшено. В Київі, як і в інших місцевостях Росії, П. А. Століпін оберігав спеціальний штат охраників.

— Інтендантський процес. Вчора засідання військового суду одкривлось в Полк. 11 год. Допитували свідків. Полк. Дюпенко показав, що свої чоботи молоді солдати носили по року, а казенні рвалісь через 3 місяці. Штукан. Кельнер доложив судові про негодячі папахи, кожухи і повстанки, що давались тим салдатам, які були на війні. Про підкупу Широва свідок сказав, що той поки не поступив в прийомну комісію, жав убого, а після де-якого часу служив жити його араву поліцманом. В 1905 році з підкупуного лежало в держ. банку 25,000 карб. До поступлення в комісію цих грошей у кап. Широва не було. Свідок добре його знає з 1888 року.

— Дозвіл збирати жертя. Київська вища адміністрація дозволила членам патріотичного гуртка „Дауглавія Орель“ організувати збирання жерств в південно-західному краю на збудування відповідної пам'ятки на тим місці, де помер просвіщенний Павел; як відомо, владика наго помер на патріотичній збірній членів „Даугла. Орел“ після промови з приводу убиєння Століпінна. Збирання жертя непозовно набирать характеру широгої

обідні приступать він до сповнення свого наміру. А він і вечері йде на прохід... Може де стріне П... Степан Прохорович поведенья пройшовше аж до базару. Проходив поза будинок, де Параскева Вісаріонна жила, і серце його затремтіло від радості. Так, завтра зробить перші кроки, а там... Дучи віпоходом біля крамниць з матеріями, Степан Прохорович агадав щось і несподівано для самого себе вступив до крамниці.

— Добридень, пане учителю!—підскочав до нього здивований крамарь. Преображенський був дуже рідким гостем у нього. Що скажете вам пожажати? Чорного сукна на пару? Синього, форменого? Сідайте, сідайте, пане вчитель!

— Ні, не турбуйтеся,—сів Степан Прохорович.—Не треба мені нічого того. А ось скажіть мені... скажіть, скільки треба матерії на убрания для жінки... ну от для моєї жінки, як би я оженився... — Пан вчитель хотять оженився?—примно всмичнувся крамарь, примно вразжений. Покажіть там найкращий англійський матеріал,—звернувся він до прикажника.

— Не турбуйтеся показувати, скажіть лише, скільки аршин треба,—зупиняв його Степан Прохорович. — Але ж прошу... як там турботи! А може як раз пан вчитель подарунок купуять... Ось,—розгорнув він одну матерію, потім другу,—де чудовий англійський демі сезон. Подвійної ширини... Яна прочітай, який фазон буде! Наймодніший матеріал... — А скільки аршин треба?—спитав знов Степан Прохорович. — На ціле убрания, сідатице й

жакет—сім аршин... Пані огрядна? повага? — Роауміється, повага,—примно всмичнувся Степан Прохорович, уявивши собі паншу постать Параскеви Вісаріонівни. — Ну то й вісім цілків. — А по чому аршин? — Це наймодніший товар—чотирі рублі й двадцять п'ять копійок аршин.

— Гм, дороге. Тридцять чотирі рублі без шаття,—ментально, як добрий математик, вирахував собі в голові Степан Прохорович, і йому стало моторошно. — А оце літні матерії: батисти, кисея, може треба,—закладав крамарь повний столик тонких прозорих матерії.

Іділчна картина свідання улітку в садочку, з жіноку у легкім кашоті в'яляється в уні Степана Прохоровича. Неграбоно бере в руки легку рожеву матерію. — А як же, і це треба... А по чому аршин? — Це—по сорок сім копійок. — Так?—спокійніше стає обличчя Степана Прохоровича.—А скільки треба аршин? — Аршин дванадцять, як на повну даму—чотирнадцять... Шість рублів п'ятдесят копійок... моментально зазначалося в матеріяльних кілточках мозгу Степана Прохоровича.—І на повну даму всього більше треба, все й дорожче,—зітхнув він; і монументальна фігура Параскеви Вісаріонівни, а'явившись якось автоматично в його уні, вже не викликала примного осміху на його уста.

— А оце маємо для зимового сезону,—викладав перед Степаном Про-

публичності. Поліції даві відповідні вказівки.

— Справа про державну зраду. Командувачий військом затвердив акт обвинувачення в справі про державну зраду Тиснугу до одповіальності управителя маетком князя Радзівіла „Полонне“ Караскевича, голоного лісничого того ж маетка Хржановського, голоного лісничого графа Браніцького—Юрковського, голоного лісничого маетка Дуїн-Корвицького—Янковського і чотарьох студентів львівської лісної академії: Домбровського, Яцьковського, Заржидького і Скворона. Обвинувачються вони за те, що намагались знять плани маетків, щоб подати ці плани австрійському генеральному штабові.

— Заукопній атурії по Ломоносову. З наказу вищого духовенства 8 ноябра по всіх церквах Київа буде одправлено заукопній атурії.

— Увільнення студентів. Згодно з поясненням міністерства торгу й промисловости про строк злачі работ, одбулось засідання інженерного одділу. Постанавлено за невиконання мілітума работ увільнити 41 студента, 4 лано одотрочку до января, а декільком, зважаючи на хворобу, до сентября будучого року.

— Увільнення союзників. Загаломе присутствіи п. з. залізниць увільнило в служби за краджку казенних дров припаратника ст. Київ-Товарний союзника Карполаду.

Зроблено перше повердження служашому Філіпчину, після чого його при першій провині буде увільнено.

На останні постанови загального присутствіи про увільнення союзників, останні поскаржились залізнично-рожному одділову союза рус. народу.

— Неодбори. П. київський губернатор цими днями розіслав всім мировим посередникам на Київщині циркуляр, в якому радить вжити заходів, щоб селяне негайно виплатили недобори охраних податків за надільні землі. Податків цих лежить тепер на селянях київського повіту—992 жрб. 3 коп., бердичівського—550 жрб. 84 коп., васильківського—6697 жрб. 16 коп., казівського—1617 жрб. 78 коп. (окрім янийш, розсроченої виплати недоборів—4166 жрб. 29 к.), львівського—10 жрб., радомськського—7680 жрб. 10 к., сквирського—1256 жрб. 59 к., тарашанського—6529 жрб. 11 к., черкаського—542 жрб. 84 к. і чигиринського—4460 жрб. 79 ж., а всіх разом—30319 жрб. 81 коп.

— 3 Кітціцини. Громадська земля. Наш корреспондент з села Матюшів, васильківського повіту, пише, що там колись було дуже багато вільної землі. Землю цю потроху оддавали в оренду, давали селянським властям за їх службу то-що. Але тепер такої землі громада не має й десятина, бо її заграбляли до своїх рук глїаї. Робилося це звичайно так. Багаті підкуляли крикунів, осклакав сход і тут прогосором постановляли—наділити такого чи иншого багатія землю, бідноті ж з цієї землі не досталося і ступія, хоч єсть бідноти в селі Матюшах доосте.

— Дрібний кредит. За останній місяць в межах 1-го мирового участка, тарашанського повіту вступили в місцеві установи сарібног капитала, в'язачі суми сарібног капитала—21090 жрб. 52 коп. Крім того, незбаром має ще вступити в кредитові установи цих капиталів—52,796 жрб. 10 жп., які зараз переходується в опекунів.

— 3 Поділля. Підкуп гласних. 20 октября в Камеань-Подільську проваріявся вибори всемських гласних г. Ольгополя на чотирьохліття 1911

жакет—сім аршин... Пані огрядна? повага? — Роауміється, повага,—примно всмичнувся Степан Прохорович, уявивши собі паншу постать Параскеви Вісаріонівни.

— Ну то й вісім цілків. — А по чому аршин? — Це наймодніший товар—чотирі рублі й двадцять п'ять копійок аршин.

— Гм, дороге. Тридцять чотирі рублі без шаття,—ментально, як добрий математик, вирахував собі в голові Степан Прохорович, і йому стало моторошно.

— А оце літні матерії: батисти, кисея, може треба,—закладав крамарь повний столик тонких прозорих матерії.

Іділчна картина свідання улітку в садочку, з жіноку у легкім кашоті в'яляється в уні Степана Прохоровича. Неграбоно бере в руки легку рожеву матерію.

— А як же, і це треба... А по чому аршин? — Це—по сорок сім копійок. — Так?—спокійніше стає обличчя Степана Прохоровича.—А скільки треба аршин? — Аршин дванадцять, як на повну даму—чотирнадцять... Шість рублів п'ятдесят копійок... моментально зазначалося в матеріяльних кілточках мозгу Степана Прохоровича.—І на повну даму всього більше треба, все й дорожче,—зітхнув він; і монументальна фігура Параскеви Вісаріонівни, а'явившись якось автоматично в його уні, вже не викликала примного осміху на його уста.

— А оце маємо для зимового сезону,—викладав перед Степаном Про-

жакет—сім аршин... Пані огрядна? повага? — Роауміється, повага,—примно всмичнувся Степан Прохорович, уявивши собі паншу постать Параскеви Вісаріонівни.

— Ну то й вісім цілків. — А по чому аршин? — Це наймодніший товар—чотирі рублі й двадцять п'ять копійок аршин.

— Гм, дороге. Тридцять чотирі рублі без шаття,—ментально, як добрий математик, вирахував собі в голові Степан Прохорович, і йому стало моторошно.

— А оце літні матерії: батисти, кисея, може треба,—закладав крамарь повний столик тонких прозорих матерії.

Іділчна картина свідання улітку в садочку, з жіноку у легкім кашоті в'яляється в уні Степана Прохоровича. Неграбоно бере в руки легку рожеву матерію.

— А як же, і це треба... А по чому аршин? — Це—по сорок сім копійок. — Так?—спокійніше стає обличчя Степана Прохоровича.—А скільки треба аршин? — Аршин дванадцять, як на повну даму—чотирнадцять... Шість рублів п'ятдесят копійок... моментально зазначалося в матеріяльних кілточках мозгу Степана Прохоровича.—І на повну даму всього більше треба, все й дорожче,—зітхнув він; і монументальна фігура Параскеви Вісаріонівни, а'явившись якось автоматично в його уні, вже не викликала примного осміху на його уста.

— А оце маємо для зимового сезону,—викладав перед Степаном Про-

Кравець А. Г. МАТЛІН Фундуклеївська, 40.

ПРОПОНУЄ ВИБОРНУ ОДИЖ, ЯК ФОРМЕННУ, ТАЄ І ГРАЖДАНСЬКУ. Є ВЕЛИКИЙ ВИБІР МАТЕРЬЯЛУ краших російських і закордонних фірм, а також зготовляються національні українські костюми (чоловічі).

ДОПИСИ

(Од власних кореспондентів)

ВАСИЛЬКОВ. (за Київщиною). Земські збори 3 25 по 27 октябрю відбулися в Василькові чергові земські збори. Збори постановили завести в повіті подорожний податок, через це податок на селянські землі зменшився, а на поміщицькі і на промислові підприємства збільшився, а взагалі вирівнявся, бо при старому земстві селяне платили більше, ніж поміщики і промисловці. Податку береться 12 проц. з чистої прабуточності. Баланс обрхунку 596.625 карб. На народню освіту асигновано 199.564 карб., на 66.710 карб. більше, ніж рада управа. Школи поставлено будувати чотирьохкомплектні з ремісничими відділами, чого домагались гласні селяне. На медичну допомогу населенню асигновано 105.688 карб., на агрономічну—57.661 карб. При обговоренні останньої асигновки селяне висловили бажання, щоб агрономи читали лекції цілком зрозумілою для селян мовою. Збори висловились, щоб справу в переводом повітових інституцій з Василькова в Білу-Церков покинчено було як можна швидче.

Справочний одділ.

Календарні відомості. Неділя, 30-го октябрю. Свчч. Зіновія, мч. Зіновія, Анастасія. Сх. сон. 7 год. 8 хв., зах. сон. 4 год. 21 хв.

Понеділок, 31-го октябрю. Св. ап. Стасія, Амплія, Паркиса; прп. Спиридона і Марвін. Сх. сон. 7 год. 9 хв., зах. сон. 4 год. 19 хв.

Св. Мисирь настає в 9 г. 21 хв. ран.

Театр гор. нар. дому. 30-го окт. ранком—„Він“, у вечері—„Бондарівна“. 31-го окт.—„Помста Гуцула“.

Редактор В. Яновський.
Видавець С. Чикаленко.

Оповіді.

Дитячі клініки

в СПБ. в багатьох випадках вживали для лікування молочну муку „АЛЬПИНА“ і великою похвалою висловлюються про цю муку. Продається в аптеках і аптекарськ. магазинах.

Лікарські лікарні

ПРИТУЛОК ДЛЯ ПОРОДИЛЬ
лікує перші дні після народження дитини. Під догляд лік.-спец. Прийм. секр. вагітні і породиль у всяку пору. Мар.-Благовіщенська 44.

Зуб на лі- Бр. ТЕТЕЛЬБАУМ, Провірна 24.
Приміт. лікарі-спец. 9 год. р. до 9 г. в Пломба 50 к. ввирн. зуб. без болю і р. Штучні зуби і р.

Кабінет зубного лікаря Дем'яновича-Цигури. Готівня, плембубанія і вставка. штучн. зуб. Приміт. 9—12, 3—6 годін. Нестерівська, 36.

Д-р мед. І. М. Луценко

(Одеса, Харківська 52, телеф. 17/97). Лікар-гомеопат і електротерапевт. Проміні Рентгена. Токи Д-Арсоналя-Тосла. Поради хворим що-дня, опріч четвергів.

ЖВАТИРІ

Готель „Україна“ НАТІ по міс. і надобу, недорого. Бульв.-Кур., 34.

В. С. Я. К.

„Д. Я. ЗОЛОТНИЦЬКІЙ“
Київ, Хрещатик, 23, проти почт., телеф. 386.
Купує всілякі СТАРОВИННІ РЕЧІ. Платить по НАЙВИЩІЙ ЦІНІ. Справки, цінування—дистовно особисто. Там-же купує і жемчугу й коштовн. самоцвітну.

Шлюбні розлуки. (Браноразв. д'їла). Карні справи узакон. і усмирення дітей, окремі паспортні жінкам, одягні, апелія, і касаційні скарги. Прохання на ВИСОЧА. ШЕ ІМ'Я, поради дваста заочно. Прийм. від 3 до 6 годін. дня. В. Володимирська 41, кв. 18. С. А. Туржанський. 100-36-329

Українці Свій до свого!
ФОТОГРАФ Ф. Ф. РАБИНЧУК,
Київ, Львівська ул. № 6.
Пропонує шпал. землякам по недорогій ціні свої послуги. Робить фотогр. знімки всілякого розміру, дитинні картки. При фот. єсть спец. художній відділ. Портрети—від 1 карб.

Ще нечувано КАРАКУЛЬСЬКА ШАПКА

Тільки за 2 карб.
З штучн. вил. сорту чорного або т.-сірого на-ракули на чорн. чисто-шовков. атласній підкладці. При заовленні вказ. обсяг голови. Висока. налож. плат. без заплата. За перес. та упаков. прирах. 55 к., в Сібір 95 к. При заовленні 3-х шалок перео. за наш кошт. Як новодоб. поверт. гроші цілком.
Адрес: г. Лодзь, Т-му Дому Льва Рубашкина. 776

В Житомирі

купувати окремі ММ, а також і пореплачу вати „Раду“ можна в помещанні „Просвіти“. Пущківська ул. № 32.

Машини для цегли з піску та цементу.
Машини для черепиць з піску та цементу.
Машини для нідрюват. будів. камн. з піску та цементу.
Форми для труб, сходів з піску та цементу.
ішалки для бетону.
Кам'янодробилки
Мінеральні фарби Л. Ц. М.
„Машиностроительнїй завод“
Д-р' Гаспарі і К^о, Маркранштетдт.
(Германія).
Каталог № 851 безплатно.

Без шага грошей вимаг. покроб. як заробити 100 р. у міс. від Губермана. Ровно, Воз. № 20.

ВИДАВНИЦТВО „КРИНИЦЯ“

випустило такі книжки:
1. Майорський. До науки.—Закарпаттін союзу.—На буряках.—Сон проти Різдва. Ціна 6 коп.
2. С. Васильченко. Роман.—В паві. Мужичья арихметика. Ціна 4 коп.
3. С. Васильченко. На перші гулі, жарт на і дію. Ціна 5 коп.
4. М. Левичий. Двана пригода.—Нюсеп. (Фрук.)
5. Н. Романович. Марьяне горе. Без обшу. (Фрук.)
Продаються по всіх українських книгарнях.
Готуються до друку Осетинські казки, записані в сів старого осетина. 3 малюнками.
По справах видавництва звертатись: Київ, Тургенівська № 9. Редакція „Рілля“ для видавн. „КРИНИЦЯ“.

ВИДАВНИЦТВО „МОЛОДИК“

НОВІ КНИЖКИ
№ 1. Ів. Циба. „Думки бездомника“. Поезія. Ц. 20 к. Лозова 1911 р.
№ 2. Віталій Самійленко. „Комерція“. П'єса на 3 дії. Ц. 30 к. Кон-град 1911 р.

СПЕЦІАЛЬНИЙ СКЛАД

Пуху та Пір'я
парового очищення. Готові подушки І. РІХТЕР. ХРЕЩАТИК, 10, у дворі.

Оддається під закладну 125 десат за 6000 карб. в хут. Осиковка біля с. Воздвиженського, Горностайн. вол. Радомисльськ. пов. Почт. ст. Горностайн, с. Воздвиженське Ігульну Федор. Карченському. 775

Спеціальний склад оселедів і консервів
Т-ва БУРЦЕВА та Ко.
С.-Петербург, Сива п. д. № 3.
Висилає край у всі місцевості Росії і закордон поштою і залізницею в менш як на 3 руб. Опточнй з подробицями Прейс-Курант по замовленні негайно.

Бережіть здоров'я
Носіть повстанники
з чистої поляркової самородкової шерсті дуже елегантн, м'які і дуже теплі. Не обліди кожного на віку. Вис. нах. плат. чоловіч. 2 р., жіноч. 1 р. 50 к., дитячі 1 р. перес. 35 коп., в Сібір 65 к.
Адресувати: Русское производство, Вязосток—11. 770

Останні новини

Для дамського вбрання
Т. / Д
М. ФУРМАНОВА та К^о
ХРЕЩАТИК, 22
під Гранд-Готель

Бізнес д-ра ЕГЕРА, тепаї фуфайки, кашоони, кашаши, куртки порбюючн й иш. Рукавички, хустки оребур, і пухові й иш. Дитячі ватні пальта, костюми, шапки. Жіночі свідниці, жакети, кашори, бубки в'їзані. й иш. Для хворих ревматизмом спец. кашаши, кашс. й иш. Спортивні светри, шарфи, шапки.

Спец. магазин чесько-російськ. механ. в'їданн **Г. В. Андрле.**
Київ, В.-Васильківська, 10.
Магазин відділів не має.

ВИДАВНИЦТВО „ДНІСТЕР“

в Кам'янці Подільському.
НОВА КНИЖКА
Шевченківське свято 1861-1911 р.
1) Святкування в Кам'янці 50-х років.
2) Промова Голови „Просвіти“ перед урочистим зібранням, 3) Т. Г. Шевченко—М. Фізієвського, 4) Заповіт Шевченка—Пашеченка, 5) Портрети Т. Шевченка.
ЦІНА 10 КОП.
Картки в портретах Шевченка по 3 к.
Головний склад при Подільській „Просвіті“. ПРОДАЮТЬСЯ У ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ КНИГАРНЯХ.
Незавбаром поступить у продаж книжка „Резмова по кооперації“, а також листки на кооперативні теми.

!!!Купуйте!!!

дитячі пальта, костюми, полушубки, платячки, шапочки й муфти тільки в магазині

„СЛАВА“

ХРЕЩАТИК, 58, прот. Бесарабки.

Пишуща машина

„КОНТИНЕНТАЛЬ“

найкраща машина цього часу, виглається простою і гарною конструкцією і має всі найновіші прилади, котрі інші машини не мають. Пише і українськ. шрифтом. На всесвітній виставі в Брюсселі 1910 р., та в Турині 1911 р., одержала найвищу нагороду, Grand-Prix. Величезний поспіх возду. Головні представники для Київської, Волинської, Подільської і Чернівецької губерній
ЭРНСТ ТОРЕДЕР.
Київ, Хрещатик 20. Прейс-курант на замовлення висилаються ДУРНО.

Розповсюдуйте „Раду“ по між земляками!

Кожен прихильник газети нехай знаходить нового читача, нового передплатника! Всі українські фірми, крамниці, професійні організації та інші установи—друкуйте оповістки в „Раді“. Коли купуєте що в тих крамницях, що друкують оповістки в „Раді“, то обов'язково кажіть, що ви читали оповістку в нашій газеті. Многородні згадуйте про це саме, виписуючи каталоги, чи роблячи які запитання. Листи пишть обов'язково рідною мовою.

П. А. ГОМОЛЯКА

ОБУВ І ВОЯЖНІ РЕЧІ
ПЕРЕВЕДЕНО Хрещатик, 45. Телефон 13-49

ЗОЛОТО

Клавдія Сергіївна Рогінська
89 Олександрівська, телефон 2095.
кращі у великій виборі ДЕПО КАРАКУЛЯ. Великий вибір ГОРЖЕТОК та МУФТ.
Комітетовство хутрянного краю **Я. І. АНТОНОЛЬСЬКОГО**
17, Хрещатик, д. Зейделя, № 17, тел. 26-56, у дворі.
Ціни по-за конкуренцією.

ХУТРА

Мило МОЛОДОСТІ
СЕКРЕТЪ КРАСОТИ
А. СІУИКО
Софіївська, 7, тел. 25—15,
робить КЛІШІ для друкування ма-
лоніви.

Фотоцінкографія

„ГРАФИКЪ“
Софіївська, 7, тел. 25—15,
робить КЛІШІ для друкування ма-
лоніви. 0-1761-39

Торговий ДІМ А. П. Слинко та К^о.

Повідомляємо шановних д. покупателю і покупців про те, що до наступних сезонів одержано з кращих фабрик великий вибір шерстяного і суконного краю для форм всіх відомств і інституцій; також шпала в продаж велика партія самої модної російської мебелі, гардинного ткацтва, російських бархатних килимів, пласневих настільників, пухових ковр.—Ропа Монголі; крім того у всіх наших магазинах торгового дому ви завжди маєте величезний вибір шовкових, шпашових, бавовняних тканив і швейцарського найкращого швейцарського шерстяного і шовкового сезони.
Що-дня, звичайно, одержуються останні новини осіннього і зимового сезони.
Є МАГАЗИНИ ТОРГОВОГО ДОМУ:
1) 1-й Головний—Хрещатик, 30 тел. 485.
2) Охдз: 1-й під фірмою „Діло“, ріг В.-Васильківськ. і Карлівської № 22/2, тел. 1051
3) На Свєрьєско-Галицьк. базарі д. Бульвара ріг Бузьварно-Кудрявськ ул. № 51.
Як було і в минулі роки, торговий дім ставив собі принцип, мати кращий крам перокласних фабрик і продавати його по цінах не вищих собі конкурентів.

ХУТРА

кращі у великій виборі пропонує хутрянний магазин **А. ЛЕВИНА, Прорізна № 14.**

ЕЛКА ПО ПОЧТЪ

Більше 21-й тисячі семей получили къ прошлому Рождеству наши коллекции украшений для ёлки и подарки из Москвы по почтѣ, без хлопот и лишних расходов.
ИЗЯЩЕСТВО И ДЕШЕВИЗНА КОЛЛЕКЦІИ ОБЩЕИЗВѢСТНЫ.
РАСХОДЫ ПО ПЕРЕСЫЛКѢ И УПАКОВКѢ ВЪ ЕВРОПЕЙСКО-РОССІЮ ЗА СЧЕТЪ ФИРМЫ.
въ Азіатскую добавляется по таксъ.
ВЫСЫЛКА БЕЗЪ ЗАДАТНА.
Коллекція А изъ 106 предм. 1 р. 90 к.
Коллекція В изъ 155 предм. 2 р. 50 к.
Коллекція С изъ 213 предм. 3 р. —
Коллекція Д изъ 276 предм. 4 р. —
Коллекція Е изъ 316 предм. 5 р. —
Коллекція F изъ 409 пр. 8 р., кол. G изъ 465 пр. 10 р., кол. K изъ 622 пр. 15 р., кол. L изъ 722 пр. 20р., кол. M изъ 908 пр. 25 р., кол. N изъ 1200 пр. 40 р. съ пересылкой.
Новость! Наборъ изъ 20-ти красивѣйш. бездмннхъ фаянсовыхъ для ёлки. Цѣна 85 к.
РОЖДЕСТВЕНСКІЙ БАЗАРЪ
И. ГЛАЗУНОВА, Москва, Столешникова, 8.
БЕСПЛАТНО описаніе коллекцій и иллюстриров. каталогъ подарковъ и новостей.

ХВОРИМ

Вийшла нова книга „Сборникъ“ т-ра пєвтичних спостереженнв над благопєвнєрною дією витяжки в сімєннєх жєльов—„Сєкаронской жидкости“ ла борат. Д. Калєничєко бїльш як 400 хворих при всяких хворобах.
Кожний хворий, слабій, що поправляється у книзі може збїгати відповідне своєму стану корєкту лікарську вказівку. Опріч лікарських спостереженнв і збїрничковї умїщенє вуконорпопулярна стаття Д. Калєничєко „пути къ фїзическому и духовному возрожденно“ (49 стр. в практичєні одділв вказано засоби зміцєнєня організму апєччїи. оєднанн природи, психо-фізіологичєніи рухана (15 рисун.) і раціональннє годуваннє по Ламану (коло 60-ти рецептїв і способів готуваннєя травннх бїод для дїтєй і дорослєх). КНИГА (128 стр.) вислається дурно. В книж. магаз. ціна 20 к. флакон „Сєкаронской жидкости“—2 р. 50 к., пересылка (можна налож. плат.) 1 фл.—40 к.—бїльш одного фл. безплатно. Адрес: „Д. Калєничєко, Москва, Козловскїй переул., соб. д. № 15, кв. 88“.